

Pealinna Teataja

Ilmub iga kolmapäeva ja laupäeva hommikul

TOIMETUS JA TALITUS: Tallinnas, Harju tän. nr. 45.
Avatud kella 9-st kuni kella 2-ni p. l. Telefon 427-50.
Väljaandja: Tallinna Majaomanikkude Selts. Trükkikoja
telefon 460-29.

TELLIMISE HIND:
Tallinna Majaomanikkude Seltsi liikmele:
1 aastaks 3 kr., ½ aastaks 1.60 kr., 3 kuuks 0.90 kr.,
1 kuuks 0.35 krooni koos postikuludega.

Teistele tellijatele:
1 aastaks 4.50 kr., ½ aastaks 2.50 kr., 3 kuuks 1.35 kr.,
1 kuuks 0.50 kr. koos postikuludega.
Kuulutused: kuulutusküljel 5 s., teksti ees 10 s., tekstis
12 s. ja tekstis teksti kirjaga 15 s. mm veeru lauses.

Nr. 3 (571)

Laupäeval, 14. jaanuaril 1939.

7. aastakäik

Majaomanikud!

Uuendage „PEALINNA TEATAJA“ tellimine 15. jaanuarist.

Linna ulatuslikud ehitusplaanid

Pooleriolevate ehituste lõpetamise kõrval linn tahab alustada rea uute suurehitustega. — Gaasivabrik, linnapank ja pandimaja saavad uued hooned. — Väana suvekodu ehitatakse edasi. — Oodata elavat ehitusaastat.

Tallinna linnal on eelseisva eelarveaasta kohta õige laiaulatuslikud ehitusplaanid.

Kavatsuselemaist ehitustest käesoleval aastal annab meile ülevaate linna ehitusosakonna direktor M. Rebase.

„Õigepealt lõpetatakse tänava pea kõik pooleriolevad linna ehitused. Uus tuletoorjehooned Rana tänaval võetakse arvatavasti osalise kasutamisele juba sel kuul. Suonesse asub Eesti Tuletoorje Riit ja tuletoorjefool. Riipea kui ilmad lubavad teostada mõningaid töid garaažides ja hoone õuel, võib toimuda ka linna lentsalga ületoomine uude pritsimajja. Edasi lõpetatakse fügiselt roostetõrjega kirurgiasakonna uue hoone ehitustööd. Rana aga aega nõuab ka haigla sifustamine, siis ei või hoone tarvitusele võtmist siduda kindla tähtajaga. Pooleri on praegu veel 20. algkooli hoone Pärnu mnt. Rana hoone ehituse lõpuleviimiseks ei õnnestunud saada toetust laenu näol, siis on vajalikud summad ehitustöö lõpetamiseks võetud uude eelarvetavasse. Uasta jooksul lõpetatakse veel lasterikaste perekondade tarvis linna poolt püstitatava elamu ehitamine Aru tänaval, Belgulinnas.

Uutest ulatuslikumatest ehituskavatsustest on teada, et plaanistatakse uue raeoja ja turu ning turuhoone ehitamisega alustamist.

Päevakorral püüab juba ammu uue gaasivabriku ehitamine. Praegune gaasivabrik on vana ega suuda varsti enam rahuldada linna üha suurenevaid nõudeid. Projektid uue gaasivabriku jaoks on koostatud ning selgitatakse samuti krediitide saamise võimalusi. Osa ehitustulust kannab muidugi gaasivabrik ise, osa määratakse eelarve korras.

Edasi on uude eelarvetavasse võetud krediit

weel ühe elamu püstitamiseks lasterikastele perekondadele.

Ka see ehitus tuleb Belgulinnas, Nurmestänvale. Hoone, mis oleks täpselt samane esimene samas otstarbeks ehitatavaga, sisaldas 10 kabe toa ja köögi korterit. Eelarve laudu on määratud pool tegelikult ehituskuludest, kuna teine osa tahetakse saada toetusena riigilt.

Rekhaigla kirurgiasakonna hoone ehitustööde lõpetamise järele alustatakse kohe ettevalmistustöödega

füünnitus-günekoloogia-osakonnale uue hoone ehitamiseks.

Möödunud aastal võeti tarvitusele Väana laste suvekooli valminud osas. Oma praegustes suvekooliõppes ei suuda linn aga paigutada kogu lasti sel arvul ja sel määral lapsi, kui selle järele on tarvidust. Seetõttu tahetakse kohe võtta täiend

Väana suvekodu edasiehitamine.

Tänavu kavatsatakse ehitada juure üts hoone, mis loots võimalused veel 100 lapsi paigutamiseks suvekodusse.

Järelt suureneb linna omnibustepark, mis tõstab üles nende paigutamise küsimuse. Omnibuste paigutamiseks tahab tramm ehitada uue garaaži, millise kavatsuse teostamisega tahetakse teha algust käesoleva aasta kevadel.

Kevadel alustab uue hoone ehitamist linna pandimaja.

Viimastel aastail laienuv tugevus nõuab pandimaja tarvis senistest suuremaid ruume. Ehituse teostab pandimaja oma summadega ning vajalike laenuv tegemise on linnavolikogu juba otsustanud.

Samuti oma summadega

tahab ajada oma maja ehitamisele linnapank.

kuna senised ruumid on pangale jäänud kitsaks. Uus linnapangahoone tahetakse teatavasti ehitada Veneturuale, praeguse pritsimaja asemele. Ehitustööga võidakse tõenäoliselt alustada kohe, kui vana pritsimaja vabaneb.

Uimber- ja juureehitust võetakse ette linna tapamajas. Tapamaja ruumidesse ehitatakse katlamaja. Samuti vajavad ümberehitust mõned kõrvalruumid. Krediit neils ehitusts määratakse eelarve korras.

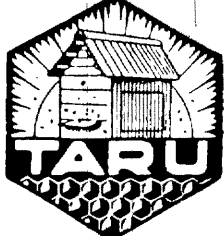
Lõpuks võib tähendada veel, et kevadel linn tahab alustada

Baldiski mnt. äärje end. Baltika kruntide maa-ala korrasdamisega spordiväljakuks,

milleks see ka linnaplaanis on ette nähtud ja mille järele „Kalevi“ aia kadumise ja vahetlemata suu vajadus.

Enamuse nende ehituste teostamiseks ajumiseks vajalike ressursside saamine on kindlakujuline, mistõttu pole kahtlust, et need ehitusplaanid tulevad elluviimisele. Seega töötab tänavane ehitusaasta juba üksi linna poolt kujuneda väga elavaks.

Külastage

„TARU“ meeladu

Aia tänav 5-a,
telefon 433-06

„Taru“ väärtmes on analüüsitud — võltsimata ja puhas. Haigetele ja asjaarmastajatele mee-erisordid.

Müük suurel ja väikesel arvul.

Tall. Majaom. Seltsi Majaomaniku kalender-käsiraamat 1939. a.

„Pealinna Teataja“ tellijad ja Tall. Majaom. Seltsi liikmed saavad kalendri Seltsi büroost, Harju tn. 45, tasuta. Teistele on kalender müüdiv hinnaga 35 senti

Tulumaksu teatelehtede täitmine

Tall. Majaom. Seltsi ruumides, Harju 45-4, teisel korral, igapäev kella 11-2-ni päeval ja Majaomanike koojas, Harju 45, III korral, äripäevadel kella 4-8 p. l. ja pühapäeval kella 11-4 päeval.

Linnanõunik eestistas nime

Linna ettevõtete osakonna juhataja linnanõunik Ernst Siffer on võtnud endale uueks nimeks Enn S i h w e r.

Haiglad võtavad jääd

Linnavalitsus lubas teraviljatootajal võtta eelmiste aastate eestikul ka tänava jääd ülemiste järvest. Jääd vajab teha haigla 1000 ja linna teine haigla 200 panka.

Ehitamiseks ei antud luba

J. Tuulmann avaldas soovim kolme kordse elamu püstitamiseks Smanta t. 51. Linnavalitsus jättis palme rahuldama, kuna krunt kui ka naaberkrundid oma kitsaste ning ebaohtstarbete hõlme fude tõttu ei võimalda hoonestamist.

Omavarane võistlus

Meie eestikul on hakanud kalendrit välja andma ka Eesti Majaomanike Selts. Kuna meie kalender on omandanud teatava populaarsuse nii majaomanike kui ka kuulutajate seas ja kõigil on teada meie kalendri suur lervik, siis on teistel kalendri väljaandjail tekkimud raskesti kuulutuste hankimisega. Kuulutajad pooldavad kuulutuse andmist vana seltsi kalendrisse. Et aga kuidagi kuulutusi hankida, selleks on Eesti Majaom. kalendri kuulutuste agent kasutanud oma pärast võistlusviisi.

Meile seletab kiivitööstur inf. B., et tema poole on telefoniteel pöördunud Eesti Majaom. Seltsi kalendrimees ja palunud kuulutust. Kui inf. B. on ütelnud, et tema kuulutab ainult Tallinna Majaomanikkude Seltsi kalendris, siis agent seletanud, et vana majaomanike jelts on lihtsadeeritud.

Meie seekord järele võtetele ei reageeri, kuid selliste korjumisel tuleb meil astuda vastavaid samme.

Olgu see vaid näiteks, kui võrd populaarne on Tall. Majaom. Selts ja tema äritused, milledega vastastel on raskesti võistelda.

Moodsa elamu näitus

kavatsatakse korraldada Tallinnas 13.-18. maini t. a. Näituse tema kujuneb õige laiaulatuslikuks, võttes oma alla kogu ajakohaste elamute ehituse ja sifustuse, nagu ehituste plaanid, mudelid, ülesehitused, ehitusmaterjalid, kütmise, valgustuse, külmuse, vesivarustuse jne. sisseleaded ja tarbed, mööblid, ehitustarbed j. p. m. Näituse eesmärk on läbi viimiseks kavatsatakse lähemaks koostööks paluda vastavaid asutusi ja organisatsioone. Kuna kesklinnas selliseid suuri ruume, kus näitust võiks korraldada, ei leidu, kavatsatakse see korraldada E. G. P. seltsi näitusel väljakul ja hoonetes Pirita teel. Näituse ja kesklinna vahel luuakse jorivo autobuseühendus.

Tapeeti

2 seinapappi

26 Tallinnas, Tartu mnt. 26
Kõnetr. 304-54. Asut. 1910. a.
Äri avatud kella 9-5

Müük suurel ja väikesel arvul

Loeng raubetoontööde üle

Ehitusajanduse ühingu korraldusel peetakse neljapäeval, 19. jkp. Rahvaülikooli ruumes loeng raubetoontööde üle. Refereerib inf. Komendant. Loengu osavõtjaid registreeritakse kohapeal. Kuna loeng on huvitav ka majaomanikele, siis korraldajad loodavad ka majaomanike osavõttu.

Eesti Metsa- ja Aedvilja Ühisus

müüb oma laost ladu hindadega apelsine ja sidruneid.

Apelsinid on sorteeritud, valminud ja magusa maitsega, sidrunid on suured ja täitsa valminud.

Ladu asub Müürivahe t. 7, keldris. Konservatooriumi maja vastas.

Majaomanikud provokatsiooni ohvriks

Liialdamine ja põhjendamatu tolmuseerutamine pealinna korterilude küsimuses on muutunud talumatuse ja kannab provokatsioonilist ilmet majaomanike vastu. Selle kujutaks näiteks on 11. kfp. „Uudislehes“ ilmunud sõlawa peal kirjaga kirjutus: „Pär üüride põhjendamata tõusule.“

Alamdame jellest mõningaid väljaõtteid:

„Mõnikord organisatsioon on alustanud andmete kogumist ning kavatseb nende põhjal esitada valitsusasutustele märgu kirja... Ühtlasi esitatakse omapoolseid soove olukorra lahendamiseks, mille hulgas nõutakse ka üüriseadust.“

...Korterituru raske olukorra lahendamise küsimused on põhjalikumale taastumisele mõeldud ka valitsusringkondades. Selle tulemusel on hakatud koguma andmeid Lätis kehtima pandud üüriseaduse kohta.

Mõnesuguseid samme üürirhindade põhjendamata tõusu vastu on oodata juba lähemal ajal.

Lätis kehtib ajaline üüriseadus juba mitmendat aastat ning möödunud aastal selle otsustavaks teostamiseks seati ametisse üürirhindade inspektor. Seadusega on määratud kindlaks üüride ülemmäär iga korteriliigi kohta. Sellest kõrgemat üüri ei tohi majaomanik üüriliselt võtta. Sindab üürnik korteri eest makstud üüri kõrgeks, võib ta esitada sellekohase avalduse üürirhindade inspektorile. Viimane hindab korteri tegelikku väärtust ja kui see on madalam makstud üürist, siis on majaomanik kohustatud üürirahale üürnikule tagasi maksma.

Edasi loeme samast lehest, et üüriseaduse tulemusena korterite üürirhindad Lätis on praegu tunduvalt madalamad meie omadest!

See paljusilaldam kirjutus tahtmatult paneb igati mõtlema, küsima ning kartma, kas meil tõesti on tagasi tulemas üüriseaduse ajad, mis on oma tagajärjedelt kurbemaid peatükk Tallinna elus ja meie ehitustegevuses, mil majaperemehe

ei suutnud ega saanud maju remonteerida, need tõdused kiire ajaga, kõnelemata ehitustegevusest, sest keegi siis ei ehitatud.

Üüriseaduse tulemusel oli elanike korterilude üha halvenemine, sest Tallinnas kunagi pole elanud koos ühes korteris nii palju perekondi kui siis.

Informatsiooni saamiseks ja eeltopdud andmete kontrollimiseks pöördusime Lätis saadud poolde, kust meile lahkesti teatati, et Lätis pole kehtimas mingit üldist üüriseadust ja seal pole ametis mingit üürirhindade inspektorit. Nüüd nende olemasolust on lihtsalt välistada.

Riias tõepoolest on praegu korteriküsimus võrdlemisi terav. Linna ehitustalituse andmete järgi korteriküsimus ajutiselt iseloomu ja selle põhjusteks on peaaegu täielikult jädalinnas ümber ehitamine, mida Riias on teostatud võrdlemisi suurejooneliselt. Seal kujunes olukord selliseks, et korterid saadi ainult maakerite faasabil, kes ainult vahetaltuse eest on võtnud oma 100 krooni ja rohkem.

Teatud liigi, ja nimelt väike korterite alal kehtib Riias mõnesugune seaduslik normering, kuid see ei ole olulise tähtsusega ega halva ka ehitustegevust.

Et üürirhindad Riias on madalamad kui mujal,

on täieline väljamõeldis.

Üürirhindad Riias, võrreldes meie omadega, on vähemalt kahelkordsed, seda võib igati kindlalt väita, kes Riias on külastanud. Selles tsiteeritav kirjutus jällegi opereerib valeandmetega.

Edasi pöördusime valitsuse informatsioonitalituse poole andmete saamiseks, kas valitsusvõimudel on kättesaadus „juba lahendamal“ üürirhindade küsimuses vahetega ja mõnesuguseid samme astuda. Valitsuse informatsioonitalitusest teatati, et wabariigi valitsuses seda küsimust pole arutatud ja et ei ole olemas mingit eelnõu üüriseaduse või mõne järele seaduse ellurakendamiseks.

Siit näeme, et isegi valitsusvõimude kõrget autoriteeti on omavoliliselt kasutatud selleks, et õhutada teravust ja süvendada waenu ühikute rahvalihtide vahel.

Säärane vale informatsioon, millele taoliste andmiste kasutamise isegi valitsusasutuste autoriteetset nime, peaks olema lubamatu. Meile jääb mõistmatuks, kas selle kirjutati autor on juhuslikult sattunud ebadiigile andmeile või on siin toimitud sihilikult — arvestamata ajalehe eetilist.

Suhime oma lehe meergudel üldise tähelepanu sellele, kui kaugele meil on minud oma kirjanduslike sihtide taotlusel, milliste abinõudega püütakse halvustada ja üles puhuda olematuid asju ja kavatseti.

Oleme näidanud, kuidas teinud kõige võimatuid lood majaomanike pere arvele, — et siin on tegemist lihtsalt vastutustundetu fantaasiaga. Tahtmata tekib mõte, et ka teised „korterikolgaata“ lood on samuti fantasia sünnitised.

Kuidas võivad majaomanikud reageerida sääraste provokatsioonidele?

Üüriseadusega kollitamine ei ole ka üürnikule kahjulik, pigem küll kahjulik. Need majaomanikud, kes üürirhindade suhtes on olnud tagasihoidlikud, võivad nüüd üüriseaduse kartusel tõsta üürirhindu, et jõuda teistele järele. Seega kannab säärane provokatsioon ja tuulest mõetud teadete esitamine negatiivset mõju ja on kahjulik üldisele olukorrale korteriturul.

Seltsiliikmeile tasuta

juridiline nõuanne on iga päev kella 1–2 ja ehitustehniline 12–1 (välja arvatud laupäev) Tallinna Majaomanikute Seltsi büroos, Harju tän. 45, teisel korral.

Seltsi büroos on saadaval odavahinnalised üürirahvatungiraamatud, palgarahmatud, majakodukorrad jne.

Bürootundidel, kella 9–3, võetakse vastu liikmemaksu, „Pealinna Teataja“ tellimisi, liikmeksastumise soovimatu ja korterikultuuri ülespanekute vastavastuseid, hinnaga 50 senti.

Meie igapäevane leib

Igaüks meist teab, kust on pärit sõnad, milliseid loeme hardumusega: „Meie igapäevast leiba anna meile tänapäev.“

Meie sotsiaalsed olud on küll jeda võrta paranenud, et Eesti wabariigis ei tohiks praegu olla nii viletsuses oliaid, kellel puudub igapäevane leib, kuid ühiskondlikus jões, milline see leib on.

Meie olemes põlluharija rahvas ja rufis on tähtsaim viili, mida me kasvatame. Meie maarahvas võib ühe olla, et nad soovivad puhtast ruffileiba, mis ilma igasuguse lisandusega, muidugi puhtast ruffist valmistatult ning dieti küpsetatult, maitseb väga hea.

Milline on aga linnaarhiva seisukoht leiva suhtes?

Olgu nüüd linnaodanik waene või rikas, aga jarnasest maitsevast ruffileib, nagu jee maal on saadaval, võib ainult unistada, sest tõelise jarnas leiba meie linnas ei saa. Leib, mis kauplustest ostetakse, näeb küll leiva moodi, aga meenutab kummitust, millel puudub igasugune maitse. Üripidajad jektawad, et leivaküpsed ei saa paremat leiba valmistada, sest et suurvestid ei anna paremat jahu.

Eks see nähe lae mõista, et omawaheline mõistlus on wiist liiga terav või jalle on siin teenimise tahe liiga suur.

Nagu nüüd kuulub, on põllutööstusministeeriumil kavatset maksma panna standardiseerimise nõue. See on terwtatav samm ning annab lootust, et meie igapäevane leib muutub paremaks.

J. P.

Vaadake, et ka naaber loeks

„Pealinna Teataja“

HELLMANNI ÄÄRA

JUHANI AHO

7.

„Sm!“ kõhatas kapten ebamääraselt. „Kas weli teab, misugune karistus seaduses sellel käitumise eest on määratud?“

„Ei mina tea... Kuid see on ju tühine asjale!“

„Kuidas keegi asja nimetab. Näitan teile wastawat seaduseparagrahvi... Balum lugege.“

Kapteni oli seaduseparagrahvi juba määratud kohalt lahti ja ta asetask selle lauanurgale. Hellmann astus laua juure, kuid palus kapteni lugeda...

„Mül ei ole prille kaafas,“ sõnas ta wabandades.

„Keiserlik määrus ebadige pealekaebamise ja muu auhaawamise kohta, antud novembrikuu kahetümneandal päeval aastal kahetajada kuustümneandal kuus,“ luges kapten, sõrmeaga järge wadades.

„Kui paragrahvi: igati, kes püüab alandada teist tema kodanlikes aus või wähenada üfaldust tema vastu selles toimingus või elukutses, millega ta tegutseb...“ ja seda jana tegid...

„Nii, nii, ja siis...“

...kas kõnega või märkidega või kirjaltu esitusega, mida ta lewitab või laheb laiali lewitada, või ebadigelt süüdistab teda mõnes kuriteos või sellises teos, mis temale võib tuua teiste põlguse, — karistatagu laimamise eest lihtwangsistusega kahet kuust kuni kahe aastani või wangirooduga ühest kuust kuni ühe aastani, või rahatahwiaga wiiekümnest margast kuni tuhande margani.“

„Jah! Sm! Wõi nii. Aga kas see on nüüdiseadne seadus?“

„See on alles nüüd kinnitatud. Waata ise.“

„Nii, nii... nii näib olevat.“

„See on waki paragrahv.“

„Aga kas seal pole midagi öeldud, et kõige alam määr on wiiskümneend marka trahwi?“

„Käesolewal juhul ei või see tulla küsimisega. Istuwa kohtu laimamist tuleb waadata kui rängimat süütegu...“

„Ei mina seda usu.“

„Djstagu siis kohus, kui sa ei usu.“

„On seal nimetatud ka pehmenemiseid asjaplustid... Ma ei olnud tol korral päris laine...“

„Oid. Igaüks märkas seda, et sa olid laine, enne kui sõimama hakkasid.“

„Mina ei olnud laine... käisin wahet peal wäljas...“

„Mulle jutustati, et sa ei teinud seal muud, kui ainult kärsisid hobysega.“

Hellmann ei osanud selle peale midagi wastata. Näris ainult habet.

„Jah, no diendame selle asja siis ära... mispärast te ei taha leppida?“

„Küllap mina wõiksin leppida... ma ei hooli suurt sellest asjast... aga ma ei tea, kuidas...“

Hellmanni suust tuli heameelehüüatus ja ta hakkas tänades kapteni käest kinni...

„Täna, wend! Täna, wend!“

„Pole waja tänada! Ütlefin, et mina olefin nõus, aga ma ei tea, kuidas on lugu teistega. Wallesmaniga on kõige täbaram. Teda ja haawasid kõige rohkem.“

Särna arwas juba, et ta on pihtidest pääsnud, kuid nüüd pigistaskid need weel kõwenimi.

„Parim oleks,“ jatkas kapten, „kui sõidaskid nüüd kohe tema jutule ja püüaksid jokitada lepitust...“

„Mina lähen, lähen otsekohe... ehk ta on nõus... mis sa arwad? Kas sa arwad, et ta on nõus?“

„Wõi ju nõus olla...“

„Kas ta ei ole midagi ütelnud?“

„Ma pole teda kohanud...“

„Mida ta tootord? Kas oli wihane?“

„Oli küll pöörafelt wihane...“

„Wihane muidugi... ta on wihane ja jüdamlik. Aga noh, kas ta siiski ei lepiks? Kas sa arwad, et lepiks?“

„Seda ei või teada.“

„Ma lähen, sõidan tema juure... mis ja arwad, kas lähen?“

„Ei tea, kuidas'nd kõige parem oleks?“

„Jah, lähen kohe sinna. Ei käi koduski...“

„Sina, weli, oled hüwa mees. Ei mina teist seefugust meelt tunne...“

„Wasti! Tule, hüwa weli, minugi tallu...“

„Sa käid nii harwa meil, ehk oleme ühe kihelkonna mehed... Aga hüwasti nüüd!“

„Kuhu sul säärane rutt... istu pisut ja huiheta!“

„Ei, ei, küll mina suitsetaksin... palju tanu... aga ei mina nüüd sedapuhku...“

„Ega's too nii jänese seljas...“

„Kui läheb kihelkonnale või muidu kodust ära... nii et küll ma pean...“

„Anna andeks.“

„Noh, hüwasti...“

„Hüwasti, weli, ütle oma naisele terwisi ja tule meile...“

Särna wäljus alandlikuna ning hädi-jena, ja samas tuli wallesmani oma peidupaigast. Ta waatas koos kapteniga anast, kuidas Hellmann päästis hobuse lajala küljest ja sõitis kiiresti lumetuisu.

*

Waremalt oli tuli jüüdatud, kui Hellmann sõitis õhtuwidewikus jälle kapteni due...

Kapten ja wallesman istusid nappilaa-side juures, kui eestostat kuuldsid komberdamist ja ukseingit kobamist. Wiimaks ilmus sealt kumikarwini lumine mees.

„Tere õhtust!“ ütles Hellmann aralt.

„Tere õhtust, tere õhtust,“ wastati sõbralikult. „Weli on hea ja wõtab istet.“

Kahlewalt kordamisi kummagi otja piiludes ja oma märga habet siludes, istus Hellmann sõhwa kõrwale toolile.

Peremees pakkus suitstu ja nappi, aga tema ei võtnud kumbagi. Siis jatkasid kapten ja ta küllaline kesusstelu häist ja halwust ilmust, lumetuisust ning pakasest, katkudes Hellmanni sellesse tõmmata. Wiimaks läks kapten toast ära ja nüüd pöördus Hellmann wallesmani poole.

„Käisin teil... selle asja pärast...“

„Küllap wiist kapten on kõnelnud?“

„Ei, mis asi see on?“

„Too, mis juhtus seal kihelkonnama-jas... küllap sa mäletad...“

Wallesman poputas kogu aeg piipu suitsetada.

„Ah see? Wõi nii... mida sellest?“

„Sain selle pärast kohtutuse... aga ärgem lassem sel kohtu ette minna...“

„Mispärast ei? Seal see riid kõige paremini lahendatakse...“

„Ei, poleks waja kohtu... lepime ära.“

Wallesman poputas mõllikult piipu ega wastanud, nii et Hellmann oli sunnitud jatkama:

„Küll mina maksan leppimiskulud, kui neid...“

„Sm! Ei, nii see ei lähe... Sina sõimasid mind rängalt, nimetasid mind raijaks, joomariks...“

„Ja edasi wihafemalt:“

„Kõige selleks sõimasid ja mind ja weel pahemaks...“

„Ja sülitasid mulle näkku, mulle, kroonu ametnikule, istuwa kohtu ees...“

„Ega's ma muud, kui sülitasin tubaka pörandale... niinüüsi ainult...“

„Wõi nii? Kust minu poole läkitasid. Sunnits läks see vastu teina ega tabanud, aga seda ei wõta arwesse, et ei tabanud. Kavatseti karistatasse kaalakohtu seaduse järgi — tapmistamatust. Ja mina ei falli, et pilgataks korra ja üldise julgeolu eest walwajat. Kas sa tead, misugune karistus selle eest on määratud?“

„Küll tean... suur on selle eest karistus...“

„Aga kuna see juhtus minu poolt ägeduses ja mina ei tea, mis ma ägeduses teen...“

„See ei puutu minusse! Lahendagu kohus...“

Wallesman oli sünnimust meenutades tõesti ägestunud ja wihafelt kõndis ta kättega wehtides mööda tuba. Hellmann kõndis ta järel ja kõneles itka jälle:

„Ära, hüwa weli, lasse minna seda asja kohtusse... wõta tagasi, kallid wennas, kohtutuse...“

„Mina maksan leppimiskulud...“

„Kubas ju kapteni leppida...“

„Kas ei lubanud wõi?“

(Järgneb.)

1938. a. pärandus maailmale

Olgu tähendatud, et Loulonist Brant-
fuse sõjalaewastik jõuab Korjitalle appi
viie tunni sõidu järele, ja Brantfuse
laewastik ei ole mitte nõrgem Itaalia
laewastikutest. Minult Itaalia õhulaewas-
tik on Brantfuse omast praegusel hetkel
tundumalt nõrgsam.

Kinnisvarade oksjonid.

Kus, kelle poolt ja millal toimub oksjon	Kinnisvara	
	Omanik ja asukoht	Hinne
Tallinna ringkonnakohtu ruumes Tallinnas, Pärnu mnt. 7. Raasiku jsk. kohtupristav J. Aben. 23. jaanuaril 1939. a. kell 11.	Enn ja Marie Kanter'ite maa-koht Harjumaal „Viljapuuad nr. A. 73“. Kinnistu Nr. 3213	Kr. 8000.—
Sealsamas, 6. jsk. kohtupristav E. Essman. 13. veebruaril 1939. a. kell 11.	Mari Toona maa-koht Lääne-maal „Kopli Nr. A 17“. Kinnistu Nr. 2048.	Kr. 4500.—
Sealsamas, Keila jsk. kohtupristav A. Kauts. 13. veebruaril 1939. a. kell 11.	Liisa Korsen'i pär. tombu 1/6 m. o. talumaakohast Harjumaal „Pajosaun“. Kinnistu Nr. 1193.	Kr. 200.—
— do —	Liisa Korsen'i pär. tombu 1/6 m. o. talumaakohast Harjumaal „Putke saun“. Kinnistu Nr. 1774.	Kr. 200.—
— do —	Liisa Korsen'i pär. tombu 1/6 m. o. talumaakohast Harjumaal „Pipre Pajo“. Kinnistu Nr. 1265.	Kr. 200.—
— do —	Aleksander Hmelev'i kinnisvara Nõmmel, Mesila t. Nr. 19/21. Kinnistu Nr. 3164.	Kr. 5600.—

Kolm päeva

kodu- ja välismaalt

Rodumaalt

Wahistati jottialistlikke tegelasi

1938. a. juulil Soome ametivõimud teatasid Eesti ametivõimudele, et Eesti-Soome vahelise reisikaarte sõiduks Tallinnast Helsingi ja Helsingist Tallinna tarvitavad mõned valeisikud. Mõned reisi-kaardid olid hoopis valenimele määratud, teised olid antud isikutele, kellel on teised nimed.

Selgitamisel tuli ilmsiks, et seda valeisikut ja passiide hankimist olid korraldanud peamiselt endise jottialistliku partei liikmed Erich Joonas, Nigol Andreef ja Johanna Webermann, kellele kaasa aitavad mõned vähemtuntud pahempoolsed isikud.

Erich Joonas, Nigol Andreef ja Johanna Webermann ja mõned nende kaaslaste mõeti ülekulamise otstarbel vahi alla.

Vinnapea Uesson 60. sünnipäev

Tallinna linnaape Anton Uesson sai oma 60. sünnipäeval suurte austus- ja tunnustusavalduste osaliseks. Nende seas kuulus „Estonia“ kontsertlaadis korraldatud aktus peaministri, juhtivate riigi, omavalitsus- ja jeltakonnategelaste ning rohkearvuliste sõprade ja jeltakonna järgijate. Aktusekõnede rõhutatil Anton Uessonil osatähtsust Eesti riigi ja omavalitsuse ülesehitamises töömehena, hea inimesena ja tiibli patrioodina. Kirjalikke tervitusi oli üle poole tuhande. Anton Uessonil siiklikus sõnavõttus konstateeris, et ka vanus on ilus aeg, jelt ta võimaldab waadata tagasi oma elutööle. Tõsine ja siidamlik aktus jättis kõigiti piduliku mulje.

400.000 fr. allveelaevastiku heaks

Keljapäeval kell 12 päeval võeti wabariigi president R. P. A. t. s. i poolt vastu allveelaevastiku sihtkapitali juhatus, kuhu kuuluvad adm. Koh. Pitka ja teised. Adm. Koh. Pitka andis presidendile üle tšeki Nr. 58.866,23 peale seni ületatud summadele täienduseks. Sellega on allveelaevastiku sihtkapitali juhatus riigipeale kui sõjavägede kõrgemale juhile üle annud sularahas uue sõjalaeva ehitamiseks Nr. 378.866,23, millele lisanduvad protsendid Nr. 21.133,77. Ning kofku on seega wabariigi presidendil käsutuses juba 400.000 fr. sularahas, moodustades kogu rahwa ühisannetuse meie relvastuse täiendamiseks.

Riigivolikogu oli rohkesti sõnavõtte

Keljapäevane riigivolikogu koosolek oli parlamendi hoonesse lahinguhõngu. Põhjust selleks näidid andvat päewakorra punktid — dekreedid ja küsimused. Wastastund riindas walitust ja selle ühtikuid liikmeid ning ei jätanud puudutamata ka parlamendi juhatus. Riigivolikogu ajutise kodukorra rakendamine kipub korduvalt tekitama arusaamatusi ja rahvaresindajad tunnevad seepärast oma õiguste kaitsemist, küt juhataja neid selle

korra taamidesse asetab. Wajadus me kodukorra järele, mis wastas täpselt põhiseaduse nõuetele ja juba kuuemana hakanud uutele parlamentile traditsioonidele, näib tõsine olewat.

„Küsimuste ja kohtumiste“ all mõis kuulda jällegi mõndagi huvitawat, jelt küsimustega tekitab rahwaesindus oma kontrollidõigust ja wastustega jeltitab palitlus asju, millistest laiemad ringkonnad küll huvitatud, kuid wäheteadlikud. Alpahtkusele on need küsimuste ja wastamiste koosolekid kõigiti kasulikud.

Wälismaalt

Inglise-Itaalia läbirääkimistelt.

Ametlikku kommuniitend Englise-Itaalia läbirääkimiste kohta on oodata täna. Wähepeal kuuldu, et kumbki pool ei ole nõudnud mingi kofkuseppe sõlmimist.

Keli riigimeest on lõpetanud rahuldawalt oma ülesande. Nad on awaldanud teineteisele oma seisukohad, kusjuures on ilmnenu täielik arusaamine teineteise seisukohadest. Siinfeis poliitilifis ringkonnas ollakse praegu üldiselt arwamisel, et kuigi läbirääkimiste toon on wäga sõbralik, siis sellele waatamata on lootat wähe tagajärge suuris küsimusis, nagu Suesi kanali, Tunesia ja Hispaania küsimused.

Ra 17-aastased jötta

Barcelona walitlus on kuulutanud täieliku mobilisatsiooni, kufudes liipude alla kofit 1915.—1921. aastakäigu mehed.

Kolonel Modesto, kelle wäed on kaitsemas walitluswägede positsioone Gbro jektoris, on awaldanud üleskutse, et 10.000 wabatahtlikku aitaks ehitada uut kaitseliini Kataloonia frondil. Reuifi elanikud on juba lubanud wäärwata 5000 meest mainitud kindlustusliini ehitamiseks.

Tartu wabastamise juubel

Täna täitub 20 aastat, mil kafe soomusrongi ja kuperjanowlaste poolt wabastati meie waimute keskus, wana kullalega ülikoolilinn Tartu.

Ee oli suur wõit, eriti hinnatav selle meeletuluu suu seisuohalt, mida tundis meie sõjawägi ja kogu rahwas peale Tartu wallutamist. Ka pessimistlikemaid päid läbis tunne, et meie oleme lõplikult wõidu teel, et meie suudame paljugi, kui läheme julgelt wõitlusse kindla sihiga wõita ja et halwemad päewad on juba seljatatud.

Kats hulljulget soomusrongi, jama mata ülevalt poolt selleks korraldust — omapäi kihutasid Tapalt Tartu peale. Nii algas Tartu wabastamise käit.

Tgas jaamas löödi lahinguid, teel wõeti peale kuperjanowlast — ja jpit läks edasi, kuni 14-dal jaanuaril nad jõudsid juba Tartu alla.

Erimeene rong pidas kahewõitlust punaste rongiga, wäga ägedatki kahewõitlust. Samal ajal rongi desantmeded jõoksid üle Tähtrere wälja küljelt Tartu peale tormi ja löid wiimase lahingu otse Tartu majade ees...

Tubade küte ja tuulutus

(Järg)

Kõige paremini töötab lihtne tuulutusseade, kus wärsk õht jisse tungib läbi seinadega ja tarvitatud õht wälja wõolab läbi selleks eriliselt ehitatud tuulutuslõõri. See õht on kergem kui külm õht ja tekitab tuulutuslõõris külmima ilmaga pidevalt töötawa loomuliku tõmbe.

Et meil tuulutusseadmed jageli on ebaõnnestunud, ifegi uutes elamutes, tuleb sellest, et üks wõi teine awaus on jäetud tegemata wõi on tehtud walesti. Wäljawaoolulõõrid pole wiidud ifeseiswalt üle katuse, waid on lastud kofku ühisesse juhtmesse. Selline seade ühendab ühtikuid kortereid ja majafordasid omawahel ja õhu wõol wõib siin, oleneedes muudugi tuulest ja teistest tegureist, toimuda lihtsalt ühest korterist teise, mispärast ruumidesse ei woola wajalifel määral wärsk õht ja pealegi tungiwad sinna teiste korterite lehad. Ka kannawad sellised torud wäga hästi müra ühest korterist teise. Samuti kasutawad lutifad ja muud sõõdikud neid torusid peidupaifadena ja ühendusedena korterite wahel. Ifegi gaasitamisega ei saa selliseis elamuis wabaneb jöödikuit: nad põgenewad torudesse ja ihmutawad peale gaasi lahkimist jälle tagasi.

Õhu wäljawaoolulõõrid olgu mittepõlenast ainet, et nad niisufes ei jöduwaks ja kahjutule korral tuld ei lewitaks. Sead on eriliselt selleks otstarbeks walmistatud päletatud jamiist wõi asbesttsemendist torud, nende puudumisel tellistest laotud lõõrid.

Tawalifelt paigutatakse tuulutuslõõrid jeeskriifise seinusse wõi korstnatesse. Nende suurus olgu wähemalt 13×13 in. Suures, mitmekordses hoones koguneb lõõre küllaltki suur arw, mis nõuawad ruumi, tööd ja kulu ehitamisel. Nii on korraliku tuulutuse teostamine seotud kuludega ja see ongi põhjufes, miks meil korralikke tuulutusseadmeid ejneib wõrdlemisi harwa.

Wärsk õhu jissewõoluwana on wäga lihtne. On waid tarwis seina jätta mulk ja see wäljastpoolt kaitsta wihma eest ning jeeftpoolt warustada reguleeritawa fulguriga.

Wentilifist jissewõolaw külm õht seguneb radiaatorilt tõuswa sooja õhu wõoluga, enne kui pääseb ruumi jeesmusse.

Maailm võitleb alkoholi poolt ja vastu

Kuigi alkoholitufimuses ei olnud mõõdunud aastal kuski eriti filmapaistwaid juurjündmisi, jiski kestis kofjal wilgas tegevus selleks, et otstarbekohaselt korraldada ühiskonnas jeda ulatuslikku ala, mis on jeeftes alkoholi tarwitamisega nauimiseainena.

Soodsate majanduslike olude tõttu on paljudes riikides alkoholitariwita mine juurenenu. Weinimaades jüwendasid weinitootjad ja kauplejad, kohati riigiwõimu toetusel, juba mitme aasta eest alustatud tugewat propagandat weinitariwitamise suurendamise heaks. Jisjabonis peeti rahwuswaheline weinamarja- ja weinifongress ning samal ajal weinisõbralike arstide kongress, mis püüdis wastupidifelt kõigile tuntud tõisajadele õigustada weini kui alkoholisimvastast wahendit jne. Prantsusmaal tehalfe weinitariwitamise heaks propagandat ifegi koolides ja kirjufis. Majandusliku jõutuse kafu, propaganda ja 40-tunnilise töönädala tõttu juurenenu wäga aeg suurendasid alkoholitariwitamist wadumalt. Tagajärjeks oli waimuhai- guste ja joobnud oleku juurenemine ning korratufes ofalife mobilisatsioon ajal. Ka Inglismaal teelwad õllewabrikandid wafumatuft propaganda. Alkoholiwabrilandid hoifoteeriwad neid ekspresfide artelle, kes wõtawad oma hoolets karstus- jifufiste plakatife ülespanemise. Siingi on alkoholitariwitus ühes selle tagajärjega (korrarikumised, waimuhaigete arwu juurenemine j. m.) kaswanud.

Et alkoholitufimust kahatakse wõtma üha juurenewa põhjalifufuga, jeda näitab muu seas paljudes riikides wastatawate uuri misto mis jonide loomine, mis peawad ka alkoholitufimust üldiselt wõi mõnda jelle ala tufimust (alkoholi müügikufimus, alkoholi ofa liiklemis-julgeolekus, alkoholfete

Alma all afuma pifu wälisawaus on peidetud afna meelaua alla ja hästi kaitstud. Kuna tawalifed õhuawad on wälisjemas naha restifakudena, on afnaalune wentil nähtamatu. Bilu awa peab olema nii tehtud, et jissewõolaw õht paisufes ofte üles. Awaus olgu afnalaua ferwal. Kui jee jääb afnalaua alla, wõib juhtuda, et wentil haffab õhtu jissejoomise afemel wälja juhtima ja raistab küttesoojust. Nästi ei töota ka wentilid, milliste jeesmine awa on afnapidas ülalpool afnalaua. Kui afnalaud on kiojst, jiss tuleb õhumentil sellest eraldada 5-mm korgist wõi mõnest muust ainet plaadiga, mis on juojapidawufelt korgile wõrdne.

Ufen wärsk õhu jissewõoluwana — nagu jee on tarwitufel Ameerika koolides. Ufen on alt awatav. Jissewõolaw külm õht juhit. warju abil üles, kütteradiaatori kohale, et mitte ofeselt tabada ruumiswiibijaid. Tarwitatud õht wäljub läbi wäljawaooluforstna. Nõutaw on jeejuures, et klassis oleks ruumi wähemalt 7 m³ noorema ja 9 m³ wanema õpilase kohta. Selline tuulutuswiis on õpilaste terwile jeejufokalt andnud Ameerika koolides paremaid tulemusi, kui üksti teine kui-tahes keerukas wõi tallis. Puudufes on jellel, et õpetaja peab alatafa jälgima termomeetrit ja reguleerima afent, küttefefa ja wäljawaoolufanali fulgurit.

Kunifliku tuulutuse puhul on õhuwõolu juhtijaks tiuuf, mis tawalifelt töötab elektriga. Waakuum-meetodi juures imetakse tarwitatud õht ruumist wälja ja wärsk õht tungib läbi afende, uste ja jainte afemele. Seda meetodit tuleb eelistada kofides, tööstufes, laboratoriumides ja mujal, kus tarwis kohaliku ifeloomuga tuulutust.

Suuremeetodi juures jirutakse wärsk õht ruumidesse ja tarwitatud õhu wäljawaool jääb selle enefe leida, wõi ehitatakse selleks erilifed kanalid. Selle meetodi juures on kergem mõõta ja reguleerida jissewõolawa õhu hulka ja on wõimalik jeda tarpidise järele joojendada, niisutada, kiwutada, jahutada, pesta ja kurnata.

Tuulutus on tähtis ka gaas, näiteks wingimürgistufste wälitufiseks. Wing tehib mitteküllaldasest õhu juurdewoolust põlemisel. Kõige sagedamini teib wing fufetud ahjudes, kuhu on jätatud hõõguwaid tufte.

joofide ühtiku liigi mõju j. m.) põhjalikult jeltitama. Sääraseid komisjone, alafisi ja ajutisi, on loodud Soomes, Norras, Taanis, Inglismaal ja Ameerika ühendriiges walitfufe, parlamendi algatusel wõi ka eraalgatusel.

Alkoholi müügikorra lufduste alal Rootsi pani uue müügikorra lufdufe 1. 10. 38. keltima, mille alufel wähendatakse müügikofhtade arwu. Samuti tehti Jõuna-Wafrikas. Eotimaal leiab kohalik keeluõigus elawat kasutamist. Sweitfif on päewakufimufeks õlle maksustamine ja alkoholiwabade wõõraste majade joodustamine. Ameerika ühendriiges on keeluseaduse kaotamistest jaa bit korraldatud ca 7000 rahwahäälufut, millest ca 5000 on lõppenud alkoholisimvastate wõiduga. Keeluseaduse mõte haffab jälle muutumata wastuwõetawamaks ja hirm selle ees on fundinud alkoholitampfejad laiaulatuslikule alkoholi „liig- tariwitamise“ wastafefe propagandale, et wältida joobnud olekut ja selle tagajärjega mõjul kaswada wõiwat keeluseaduse pooldamist. Poolehoid keeluseadusele kaswab jamuti Kanadas, kus jamuti kui ühendriigesti püüis keeluseadus weel ühtikuis maoajades, enamufes aga on alkoholi wabamüük mitmesufuguste kiffendustega. Austraalia Victoria ofariigis ofi keeluseaduse ettepanek rahwahäälufufel, ent kufkus läbi. Pideralt laieneb keeluseaduse alla kuuluw maa-ala Jn- dias, kus üks maofoht teise järele paneb keltima keeluseaduse. Wabrasi prowintfifis ükfi haarat jee maa-afafid 4.800.000 elanikuga.

Majaomanikud!

Tellige ja lugege

„Pealinna Teataja“

Radio

Pühapäeval, 15. jaanuaril. 8.00 äratusmäng. Võimlemine. 8.20 agr. R. Leetoja: Umbrohtorje-aastast. 8.40 põllumajanduslikud teated. Ilmateade. 8.45 Hommikukontsert. (Hpl.) 10.10 Tallinn ja Türi: Jumalateenistus Püha-Vaimu kirikust — õp. Tallmeister. — Tartu: Jumalateenistus Peetri kirikust — õp. J. Treumann. 12.00 sümfoniakontsert Balakirevi helitöist. (Hpl.). 12.35 Mõistklushehk. 12.45 Tuntud laulud — kuulsad lauljad. (Hpl.) 13.35 „Maailm mälestusi“, lehekülgi memuaaridest. 14.00—15.00 Lõunamuusika (Hpl.) 16.50 Teated ja reklaam. 17.00 Tunnike Corso-trioga. 18.00 A. Sikemäe: Milleks inimesele kunst? (V). 18.20 Talve ja lume võlus. Luule- ja muusikapöimik. 18.50 Päevauudised. 19.00 Oige aeg. Teated. 19.05 Vana tantsumuusika. 19.50 „Hameel Saaremaa noia õplaseks“, peatükk K. A. Hindey romaani „Nõid“. Loeb E. Türk. 20.20 suur pühapäeva õhtukontsert. 22.00 õige aeg. Päevauudised ja sporditeated. 22.10—23.00 Tantsumuusika (Hpl.)

Esmaspäeval, 16. jaanuaril: 7.00 äratusmäng. Võimlemine. 7.20 Päevauudised. Ilmateade. 7.30 hommikukontsert. (Hpl.) 8.15 Hommikupalvus — õp. A. Iäheväli. 8.35 Tallinn ja Türi: Turuteated. 10.00—10.40 Kooliraadio. „Kõnnumus“, kuuldepilte Ameerika avastamisloost. 10.50 Teated ja reklaam. 17.00 Tartu ja Türi: Inglise keel algajatele — mag. J. Silvet. — Tallinn: Heliplaate. 17.30 muusika kohvikust „Harju“. 18.00 Kutseharidusnõunik Alma Martin: Perekonna sisetulekute ja väljaminekute kooskõlastamine. (Kodumajanduskoja loeng). 18.20 Soome laule. (Hpl.). 18.40 Päevauudised. 19.00 Oige aeg. Teated. 19.05 viis minutit tervisele — dr. med. M. Kask. 19.10 Uusi marsse. (Hpl.). 19.30 Raadiovestlus — RR direktor ins. F. Olbrei. 19.50 nüüd kõlavad laulud ja helisevad pillid. Rahvalik heliplaadikontsert. 20.45 O. Urgart: Ajakirjanduslik stiil. (ERM loeng). 21.05 Danzigi Euroopakontsert. (Danzigist.) 22.00 õige aeg. Päevauudised ja sporditeated. 22.10—23.00 Ajaviitekontsert.

Telispäeval, 17. jaanuaril. 7.00 äratusmäng. Võimlemine. 7.20 päevauudised. Ilmateade. 7.30 Hommikukontsert. (Hpl.). 8.15 hommikupalvus — õp. mag. K. Saarse. 8.35 perenaistele. 8.40 turuteated. 16.50 teated ja reklaam. 17.00 P. Ivanovi banjo-kvartett. 17.30 Dr. E. Saarse: Toidu tähtsusest kopsutiisikuse ravimisel. (ETM loeng). 17.50 Internetssid. (Hpl.). 18.10 „Kuidas Sinakael õppis lendama“. E. Ouna kuuldemäng (Lastele). 18.40 päevauudised. 19.00 õige aeg. Teated. 19.05 talispordi viis-

minut. 19.10 Soololaule. J. Simon (alt). 19.30 A. Taloste: Kinnistustüksuste nimede eestistamine. 19.35 riigikaitse kümme-minut. 19.45 Triomuusika. Corsotrio. 20.30 Mag. L. Mark: Sakala vanem Lembitu. (RKA loen.) 20.50 Lõunamaisi helisid. 21.45 kirjanduslikud uudised. 22.00 Oige aeg. Päevauudised ja sporditeated. 22.10 Inglise muusika. (Hpl.) 23.00—23.10 Esperantokeelne nädalakroonika.

Kesknädalal, 18. jaanuaril. 7.00 Äratusmäng. Võimlemine. 7.20 päevauudised. Ilmateade. 7.30 hommikukontsert. (Helipl.). 8.15 hommikupalvus — õp. T. Tallmeister. 8.35 Tallinn ja Türi: Turuteated. 16.50 teated ja reklaam. 17.00 Türi: Prantsuse keel — mag. K. Kann. Tallinn ja Tartu: Heliplaate. 17.30 Kandlemuusika. P. Toomendi 17.45 Türi: metsanduse-eriteadlane V. Mutt: Talu metsamaterjalide uusi müügivõimalusi. 18.00 Türi: Põllumajanduslikud teated. 17.45 Tallinn ja Tartu: heliplaate. 18.10 vallsiga ümber maailma. (Hpl.) 18.40 päevauudised. 19.00 õige aeg. Teated. 19.05 vene muusika. Corsotrio. 19.50 Välispoliitiline vestlus — peatoimetaja Ed. Laaman. 20.10 mälestuste-helindeid. Meie kuulajate mälestusi sepses teatud helinditega. 21.00 Sibelise helitööde sari. (I) (Hpl.) 21.45 õilme Ploompuu: Vandumine, sündmatud sõnad ja argoo. (Lastevanematele.) 22.00 õige aeg. Päevauudised ja sporditeated. 22.10 laule helifilmidest. (Hpl.) 22.40—23.00 Reportaaž Eesti-Läti poksimaavõistlustelt Riias. (Riiast.)

Milline peab olema tpidu- ainetefauplus?

Tallinna toiduainetefaupluse alal majas 1937. aastast alates jundmäärus, et tpiduainetefaupluse võrgus ei tohi olla alla 2,25 m, põrandapind mitte alla 13 m² väiksem fülg mitte alla 2,5 m ja mälismalguistuse pinna ja põrandapinna fühe mitte alla 0,08.

Kui see määruks maksma pandi, oleks jelle afuset tulnud fulgemisele 120 Tallinna toiduainetefauplust. Wahepeal on aga paljud fauplused ümber ehitatud ja maastavaile nõuetele tohandatud, nii et 1. jaanuarist 1939. a. tuli fulgemisele 50 toiduainetefauplust.

1938. a. oli Tallinnas 771 toiduainetefauplust, peale 1. jaanuarit jäi neid 721.

Tallinna firifud

Toomkirik.

Pühapäeval, 15. jaan., kell 10 homm. jumalateenistus, õp. K. Saarse. Lauluraamat. Kell 12 lastejumalateenistus Toomkoguduse toas. Laste lauluraamat.

Kaarli kirik.

Pühapäeval, 15. jaan., kell 10 hommikul Kaarli kirikukoori 6. aastapäeva jumalateenistus pihti ja armulauaga Kaarli kirikukoori kaastegevusel organist A. Karindi juhatusel. Laululehed. Piht ja jutlus — õp. I. Juhkental. Laup., 14. jaan., kell 7 õht. Tatari 26 kuulutustund. Kõnelevad õp. B. Bluum ja P. V. Koppel. Pühap., 15. jaan., kell 1 lastejumalateenistus gruppides, õp. P. V. Koppel.

Jaani kirik.

Pühapäeval, 15. jaan., kell 10 homm. jumalateenistus armulauaga — õp. B. Hasselblatt. Kell 3 lastejumalateenistus.

Püha-Vaimu kirik.

Pühapäeval, 15. jaan., kell 10 homm. koguduse 62. aastapäeva jumalateenistus laululehtedega. Armulaud. Laulukoor. Õp. Tallmeister. Kell 1 lastejumalateenistus, õp. Tallmeister.

Pauluse kogudus, Toomkirikus

Pühapäeval, 15. jaan., kell 12 päeval jumalateenistus — õp. R. Uhke. Laululehed. Kell 11 homm. koguduse majas, Kreutzvaldi 23, lastejumalateenistus — õp. G. Klaus.

Õhtukogudus „Emmaus“ Toomkirikus.

Pühapäeval, 15. jaan., kell 6 õht. jumalateenistus. Jutlustab õp. P. Kuusik.

Peeteli kirik.

Pühapäeval, 15. jaan., kell 10 hommikul armulauajumalateenistus, lauluraamatud. Kell 12 lastejumalateenistus.

Toompea Aleksandri katedraal

Laupäeval kell 18 õhtuteenistus. Pühapäeval kell 9.30 piht, kell 10 liturgia armulauaga ja hingepalve 1. Eesti piiskopi usukannataja Plaatori 20. surmapäeva puhul. Ülemprester N. Päts, A. Angerjas ja ülemd. B. Orav.

Issanda-Muutmise peakirik

Laupäeval, 14. jaan., õhtune jumalateenistus kell 6, ülemprester M. Uusna. Pühapäeval, 15. jaan., liturgia armulauaga kell 10, piht kell 9.30.

Raamat vabariigi presidendist

Eesti raamatuturg on rikastunud sisuka ja silmapaistva teosega Eesti esimesest kodanikust. Suurekaustaline kaunis raamat kannab pealkirja „Eesti Vabariigi President Konstantin Päts“, ning peegel-dab nüühist sõnas kui pildis Presidendi elukäiku ja tegevust kuni viimase ajani Teose elulooline osa on tuntud koolimehe Märt Raua sulest, kuna sissejuhatuse on kirjutanud Põllutöökoja esimees August Jürimäe. Trükitehniliselt vilmistluselt silmapaistev teos omab värvilises sügavtrüki kaanepildil Vabariigi Presidendi kunstnik Karl Hermanni maalitud portree järgi. Teksti kõrval sisaldab raamat 72 head sügavtrükipilti, milles seoses President K. Pätsi isikuga peegelduvad Eesti viimaste aastate ajaloo olulisemad momendid. Teos (118 suurt lehekülge parimal paberil) maksab prosheeritud 4 krooni, Ed. Taska töökoja maitsekas kalingurkõites 5 krooni.

Mutafse felgitama tegeliftu forterikarwidust

Möödunud aasta lõpul Tallinna linnavalitsus tunnistas tarvilikuks tegeliftu fortarikarwidust felgitamifels ette wõtta põhjalit fortarikarwidust ja uuringime. Wastawad summad jelleks on wõetud statistikabüroo 1939/40. a. eelarwesse. Forteriuuringime tahetafse wiia läbi otsekohe kowadel, kui uus eelarwenaasta on alanud.

Käesolewa eelarwenaasta joosful tahetafse anda wälja koguteks „Tallinna“ efimene ofa, mis jaanuaris läheb trüffli. Teife ofa tarwis teostatafse weel materjalide kogumist; samuti on nähtud ette koguteofe materjalide tarwis mitu statistilist uuringust.

Si joowita karskust

Siljuti toimus Ühel Meremaal rahwa-hääletus, mis pidi otjustama küsimuse, kas teelata alkoholi wabaminiit, seada alkoholimüüfi riikliku kontrolli alla wõi säilitada praegune kord. Ara anti 501.420 häält. Alkoholi teelu poolt anti 244.189 häält ja alkoholi müügi seadmife poolt riikliku kontrolli alla 94.205 häält.

Vastutav peatoimetaja: R. Viederfeldt.
Väljaandja Tallinna Majaomanikkude Selts

Tallinna Majaomanikkude Pank ÜP

Harju t. 45 (Vabadusväljaku nurgal)

Välisraha, seifid
laenud, hoisusummad

Linnamaksude ja tulumaksu vastuvõtmine

Kas teate, et

eesti vanema ajakirja

„KODU“

20-da aastakäigu esimene number
ilmus ühes hinnata suurekaustalise ära-
rebitava seinakalendriga

„Kodu“ tellimishind: Aastas (24 numbrit) Kr. 6.—
Poolaastas (12 „) Kr. 3.—
Üksiknumber „—35

Arstid

Hambaarst

Sergei Rešanski

Pikk 47—5, tel. 412-34

Võtab vastu kl. 9—12 ja
4—7, pühap. 10—1.

Kunstihamaste
laboratoorium.

Tallinna Eesti Erakliinik

(Dr. W. Krull'i Erakliinik)
Sakala 32. Telef. 463-19

Sünnitus- osakond

I, II ja III klass.

Sünnitajate vastuvõtmine
igal ajal.

Korteripakkumised

Rahumäel, Lõhmuse 5.
4 tuba, esik. I ja II kord.
Elektrivalgustus. Vesi kae-
vus, klosett kojas.

Velzenbergi 4—3. Suu-
rus 90 m². 3 tuba, köök,

esik, teenijatuba. I kord.
Elektrivalgustus. Vesi ja
klosett korteris. Vannituba.
Üür 70 krooni.

Karu 19—7. (küside ko-
jamehelt). 3 tuba, köök,
esik. II kord. Elektrival-
gustus. Vesi ja klosett kor-
teris. Näha kl. 4—6, püha-
päeval kogu päev. Teateid
saab ka kauplus „Elu“st“
Pikk 64.

Juurdeveo 14—18. 2 tu-
ba pliidiga. II kord. Elektri-
valgustus. Vesi ja klosett
kojas. Üür 23 krooni.

Seebi 4—10. 1 tuba pli-
diga. II kord. Elektrival-
gustus. Vesi ja klosett ko-
jas.

Üksikud toad

Jakobsoni 26—1. 1 tuba
pliidiga. I kord. Elektrival-

gustus. Vesi ja klosett ko-
jas. Soovitav sellele, kes
majahoidja töö teeb.

Tartu mnt. 29—1. Möbl.
tuba välja üürida kahele
korralikule meesrahvale.

Vilmsi 47—3. Suur möb-
leeritud tuba välja üürida.
Võib ka kaasüüriliseks
tulla.

Kaasani 4—3. Väike, vä-
hese mööbliiga tuba ära
anda, kindlas ametis käijale
isikule.

Alevi 6—8. Kaasüürili-
seks võib tulla vanem
meester. või naister. Näha
peale kl. 5 p. 1.

Korteriotsimised

Otsitakse

korteri

1 tuba köögi. Soovitav
alumisel korral. Teat. pa-
lun saata Vesivärava 34—4
(Õövel).

Ligi 2 aastakümnet vajab
ta hoolitsevat ja toetavat
kätt. See on pikk aeg.
Missuguseks kujuneb lapi-
se tulevik, kui isa elutee
peaks varem lõppema?...

Parim, mida isa oma lapse
kasuks võib teha, on võtta
küllaldane elukindlustus

„EEKSI-MAJAS“

